

10 | 11

SEPTEMBER 2016

ICONEN & SYMBOLEN

open
monumentdag
Weert

BankGiro
Loterij

open
MONUMENTDAG

GEMEENTE WEERT

MONUMENTEN

OPEN MONUMENTENDAG 2016

Zaterdag 10 september en zondag 11 september

- 1 | **St. Martinuskerk en toren**
Markt 8 6001 EK Weert
Zaterdag van 10.00 uur tot 16.00 uur
- 2 | **Gemeentemuseum Jacob van Horne**
Markt 7 6001 EJ Weert
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 14.00 uur tot 17.00 uur
- 3 | **Abdij Maria Hart zusters Birgittinessen**
Maasstraat 17 6006 EB Weert
Zaterdag van 13.00 uur tot 17.00 uur
- 4 | **Mariakapel Ursulinenhof**
Ursulinenhof tussen 3 en 5 6001 JD Weert
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
- 5 | **Theater de Huiskamer**
Wilhelminasingel 10B
(ingang St. Raphaelpad) 6001 GT Weert
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 11.00 uur tot 17.00 uur
- 6 | **Fatima Huis**
Coenraad Abelsstraat 31A 6001 VJ Weert
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur
- 7 | **Antje van de Statie**
Stationsplein 1 6001 CH Weert
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur
- 8 | **Franciscus Huis**
Biest 43A 6002 AT Weert
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur
- 9 | **Antoniusmolen**
Neelenweg 17 6003 NR Laar
Zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur
- 10 | **Sint Sebastiaanskapel**
Sint Sebastiaanskapelstraat 5B 6003 NS Laar
Zondag van 11.45 uur tot 17.00 uur
- 11 | **Laarderschans en H. Hiëronymus en H. Antoniuskerk**
Aldenheerd 48 6003 NW Laar
Zondag van 11.45 uur tot 17.00 uur
- 12 | **St. Donatuskapel**
St. Donatuskapelstraat 1 6003 AG Hushoven
Zondag van 11.00 uur tot 17.00 uur
- 13 | **Wilhelmus-Hubertusmolen**
Oude Hushoverweg 30 6003 AC Weert
Zaterdag van 12.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 12.00 uur tot 17.00 uur
- 14 | **Boshoverschans en St. Odakapel**
Schansbeemdweg 11 6002 AE Boshoven
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur
- 15 | **Tekenlokalen Bisschoppelijk College**
IJzerenmanweg 5A 6006 TA Weert
Zondag van 11.00 uur tot 17.00 uur
- 16 | **Kunstcentrum Lichtenberg**
IJzerenmanweg 15 6006 TA Weert
Zondag van 11.00 uur tot 17.00 uur
- 17 | **Openluchttheater Lichtenberg**
IJzerenmanweg 15 6006 TA Weert
Zondag van 11.00 uur tot 17.00 uur
- 18 | **Mariakapel Lichtenberg**
IJzerenmanweg 15 6006 TA Weert
Zondag van 11.00 uur tot 17.00 uur
- 19 | **St. Annamolen Keent**
Keenterstraat 1a 6006 PW Keent
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur
- 20 | **Moeselkapel**
Irenelaan 93 6006 HC Weert
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur
- 21 | **Atelier Mathilde Pijl**
Tuurkesweg 8 6006 SG Tungalroy
Zondag van 13.00 uur tot 17.00 uur
- 22 | **Molen De Hoop**
Coolenstraat 24C 6005 NZ Swartbroek
Zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur

Zie ook www.weert.nl/monumentendag
Wijzigingen voorbehouden

ACTIVITEITEN

OPEN MONUMENTENDAG 2016

Zaterdag 10 september en zondag 11 september

INFORMATIEPUNT

Markt 7 6001 EJ Weert voor Gemeentemuseum Jacob van Horne
Zaterdag 10 september van 10.00 uur tot 17.00 uur
Stationsplein 2 6001 CH Weert voor Tourist Information Center
Zondag 11 september van 10.00 uur tot 17.00 uur

MUZIEK

Stadsbeiaard Martinustoren Markt 8 6001 EK - zaterdag van 15.00 uur tot 15.45 uur
Diverse muziekuitvoeringen bij monumenten

STADSWANDELING OMD 2016 (VIA ROUTEBESCHRIJVING)

Start bij informatiepunt Markt 7 6001 EJ
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur

FIETSROUTE OMD 2016 (VIA ROUTEBESCHRIJVING)

Diverse startpunten
Zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur

STADSWANDELING BEVRIJDING (ONDER LEIDING VAN EEN STADSGIDS)

Markt 8 6001 EK
Zaterdag 14.00 uur

Het laatste nieuws

Onze medewerkers voorzien u van de laatste informatie over de deelnemende monumenten en de activiteiten die er worden georganiseerd. Het programma van Open Monumentendag 2016, de wandeling OMD 2016 en de fietsroute zijn bij het informatiepunt gratis verkrijgbaar. De monumenten en activiteiten zijn gratis toegankelijk. Het kan zijn dat openstellingen of activiteiten op het laatste moment wijzigen. U kunt geen rechten ontleen aan vermelding in dit programma.

Fietsroute langs open monumenten

Mis geen enkel monument met deze fietsroute. Houdt u er rekening mee dat niet elk monument beide dagen open is.

KLOOSTER VAN
DE ZUSTERS BIRGITTINESSEN

THEATER DE HUISKAMER

Beste lezer,

Van harte welkom in Weert tijdens de BankGiro Loterij Open Monumentendag 2016! Het tweede weekend van september zetten vele monumenten in Weert hun deuren open voor bewoners en bezoekers. Dit jaar is voor u van alles georganiseerd rond het thema 'Iconen & Symbolen'.

Dit jaar wordt de Open Monumentendag voor de 30e keer gehouden. Het is inmiddels een van de grootste landelijke evenementen en trekt ruim een miljoen bezoekers. Daarmee is de Open Monumentendag zelf een icoon geworden. Doel is en blijft een breed publiek kennis te laten maken met monumenten. Plekken waar je normaal niet makkelijk binnen stapt. Zoals dit jaar in Weert bijvoorbeeld het klooster van de zusters Birgittinessen aan de Maasstraat. Een ander goed verborgen geheim is de toneelzaal van het voormalige Ursulinenklooster. Nu weer nieuw leven ingeblazen door theater de Huiskamer.

Primeur voor Weert is dat op de website van het Erfgoedcluster alle monumenten van Weert zijn opgenomen. Via enkele muisklikken vindt u alle informatie over deze monumenten. Of dit nu een rijksbeschermd of gemeentelijk monument is of een beschermd gezicht. Nog makkelijker is het scannen van de QR-code. Dan verschijnt meteen de gevraagde informatie op uw mobiele telefoon of tablet.

Op zaterdag is er een route langs de open monumenten in de stad. Op zondag zijn allerlei monumenten in het buitengebied open. Geniet van en verwonder u over al het moois dat Weert u te bieden heeft: oude en jonge monumenten, in de stad of in het groen. Dit zijn de iconen van hun tijd en symbolen van onze geschiedenis.

Hoe u er ook op uittrekt tijdens de Open Monumentendag, veel plezier gewenst! En als het even kan, neem ook de jeugd mee op pad. Zelf zien en doen is vaak de beste leerschool.

Geert Gabriëls
Wethouder Monumenten

1 | ST. MARTINUSKERK EN TOREN

MARKT 8, 6001 EK WEERT

ZATERDAG VAN 10.00 UUR TOT 16.00 UUR

De St. Martinuskerk is - ook vanuit de verre omtrek - een icoon voor Weert. Tussen 1887 en 1940 was de toren nog hoger en werd de Lange Jan genoemd. Het was destijds met 104 m een van de hoogste torens van Nederland. Het onderste deel van de toren stamt nog uit 1528. Toen werd begonnen met het optrekken van een nieuwe gotische toren voor de kerk. Tussen 1885 en 1887 werd deze toren met 20 meter verhoogd. Daar bovenop kwam een 40 meter hoge houten spits. Op het geheel werd een bijna 18 meter lang kruis geplaatst. Zelfs na het, uit veiligheidsoverweging, inkorten van het kruis behield de Lange Jan een lengte van bijna 100 meter. Op 14 november 1940 trof een zware zuidwesterstorm de stad. De houten spits werd van zijn voetstuk geblazen en de toren bleef geruïneerd achter. Na de oorlog werd een wedstrijd uitgeschreven voor een nieuwe bekroning van de toren. In 1958 startte de uitvoering van het winnende ontwerp van architect Verlaan uit Berkum. De lantaarnvormige open klokkentoren herbergt een van de zwaarste beiaarden van Nederland.

www.martinusmonument.nl

Ook rondom de toren bevinden zich enkele iconen en symbolen. Natuurlijk vinden we boven de entree een beeldhouwwerk van Sint Martinus. In de kraagsteentjes boven de vierkante wijzerplaten ziet u aan de noord- en zuidzijde notabelen die in de jaren 50 bij de opbouw van de toren betrokken waren. De steentjes aan de andere zijden symboliseerden het leven en het torencomité. In 2005 werden bij een restauratie enkele steentjes vervangen door portretten van oud leden van de Stichting Martinus Monument.

Meer achtergrond informatie, verhalen en foto's vindt u in ons boek 'De Sint Martinuskerk anders belicht' (verkrijgbaar achter in de kerk).

2 | GEMEENTEMUSEUM JACOB VAN HORNE

MARKT 7, 6001 EJ WEERT

ZATERDAG 10.00 - 17.00 UUR, ZONDAG 14.00 - 17.00 UUR

Aan het begin van de zestiende eeuw is de bouw van dit pand gestart. In oude archiefstukken staan kosten genoemd die de stad maakt voor 'het nieuwe huys'. De bouw is vrijwel gelijktijdig met de eerste fase van de Martinuskerk die aan de overzijde ligt. Naast gemeentehuis heeft het pand deels ook dienst gedaan als politiebureau, gevangenis, lagere school, en zelfs als vleesmarkt, dat laatste met name tijdens de zomermaanden. Tot 1980 hebben hier onder meer de burgemeester en de wethouders kantoor gehouden. Aansluitend is het gebouw ingericht als museum voor religieuze kunst en met bijzondere aandacht voor de orde van minderbroeders franciscanen in Weert en Nederland. Het museum geeft in de vaste opstelling een fraai beeld van het leven van Franciscus van Assisi, de orde minderbroeders franciscanen in Weert en in Nederland. Deze collectie bestaat uit onder meer uit schilderijen, monstransen, beelden en voorwerpen uit het dagelijks leven van de kloosterorde.

www.erfgoedhuisweert.nl

[f /erfgoedcluster.weert](https://www.facebook.com/erfgoedcluster.weert)

[t /erfgoedcluster](https://www.instagram.com/erfgoedcluster)

In de expositieruimten van het museum zijn regelmatig tentoonstellingen te zien over de geschiedenis van de stad en moderne kunst en dan met name uit de gemeentelijke collectie. Nu zijn de tijdelijke exposities 'De Weert Kamers' met topstukken uit de geschiedenis van de stad, en 'Rust in vrede' over de rituelen rond het overlijden door de eeuwen van een aantal geloofs-overtuigingen te zien. De bijzondere expositie 'Over hoeren en madonna's' met foto's van Lilith en sonnetten van dichter Paul Sterk is eveneens te bezichtigen.

3 | ABDIJ MARIA HART ZUSTERS BIRGITTINESSEN

MAASSTRAAT 17, 6006 EB WEERT

ZATERDAG VAN 13.00 UUR TOT 17.00 UUR

Al vanaf de middeleeuwen is deze monumentale abdij een huis voor zusters. In 1442 waren er zusters tertiarissen van Sint Franciscus gehuisvest die overgingen naar de zusters Kannunikessen. Nadat na 1797 het klooster werd omgebouwd tot appartementencomplex, werd het in 1843 weer een abdij, nu voor de zusters Birgittinessen, de 'zusters van de Maasstraat'. Anno 2006 is er een hernieuwde tak van deze zusters gevestigd, jonge zusters tussen de 25 en 40 jaar oud, afkomstig uit verschillende werelddelen. Het klooster is gedeeltelijk opengesteld voor publiek en biedt de gelegenheid om te overnachten en van daar uit te genieten van al het moois dat Weert te bieden heeft.

Wanneer je door de monumentale poort stapt, stap je in een oase van rust. Links is de gang naar de eetzaal, waar men kan proeven van de mondiale keuken. Als je de gang uitloopt, kom je in de kapel, waar de zusters meerdere keren per dag samenkomen voor het getijdengebed en het vieren van de H. Eucharistie. Ook gasten zijn hierbij van harte welkom. Over de binnenplaats gelopen arriveer je in de grote binnentuin, omgeven door een eeuwenoude kloostermuur. Aan je rechterhand bevindt zich de originele schuur, ook grondig gerenoveerd. Schuur, tuin, eetzaal én conferentiezaal bieden de gelegenheid voor geweldige feesten, recepties, vergaderingen, conferenties en zelfs concerten. Het klooster gaat met haar tijd mee en zal zich de komende jaren nog meer richten op het bekendmaken van hun spiritualiteit: (oecumenische) gastvrijheid. Zusterlijke gastvrijheid, een verrijkend verblijf.

www.birgittinessen.nl

De kenmerkende witte gevel van het klooster is niet meer weg te denken uit de Maasstraat en de zusters niet meer uit het straatbeeld. De zusters zijn herkenbaar aan hun bruine habijt en zwarte sluijer met witte hoofdband, getekend met 5 rode rozen die verwijzen naar de wonden van Christus. Een beeldje van de H. Birgitta met dezelfde kenmerkende kleding staat boven de hoofdentree.

4 | MARIKAPEL URSULINENHOF

ST. RAPHAELPAD / URSULINENHOF TUSSEN 3 EN 5, 6001 JD WEERT

ZATERDAG VAN 10.00 UUR TOT 17.00 UUR

Deze kapel in de Ursulinenhof aan het einde van het St. Raphaelpad behoort bij het voormalige Ursulinenklooster. Bijna het hele bouwblok tussen Langstraat, Nieuwe Markt en Wilhelminasingel behoorde bij dit klooster. Vanaf eind 19e eeuw tot 1989 hadden de zusters Ursulinen hier hun klooster met scholen en pensionaat. Toen er te weinig zusters waren om dit klooster in stand te houden en het type scholengemeenschap in opkomst kwam, zijn het klooster en de schoolgebouwen verkocht.

Het kapelletje in de tuin van de zusters is behouden gebleven en opgenomen in de inrichting van de openbare ruimte. De kapel is rond 1880 gebouwd in dezelfde neo-romaanse stijl als de kloosterkerk aan de Langstraat (nu Blokker).

Wekelijkse openstelling van de kapel wordt verzorgd door de broedermeesters van de Venerabele broederschap van de miraculeuze Onse Lieve Vrouwe tot Weert, kortweg Broederschap Weert. De broederschap is opgericht in 1404. De openstelling biedt iedereen de gelegenheid een kaarsje op te steken bij Maria of even een moment van bezinning te hebben.

www.broederschapweert.nl

De kapel is gewijd aan Maria, de moeder van Jezus. Zij speelt een centrale rol in de Rooms-Katholieke kerk. Maria is hier devoot afgebeeld met gevouwen handen. Onder haar voeten zie je een slang en een halve maan. De slang staat symbool voor het kwaad (denk aan Adam en Eva in het paradijs, verdreven door de slang). De maan is een teken van de nacht, het duistere en dus ook van het kwaad. Het kwaad heeft geen vat op Maria. Een andere connectie tussen Maria en de maan is dat zij het licht van Christus weerspiegelt zoals de maan het licht van de zon weerspiegelt. De maansikkel is tevens een symbool van kuisheid.

5 | THEATER DE HUISKAMER

WILHELMINASINGEL 10B (INGANG ST. RAPHAELPAD), 6001 GT WEERT

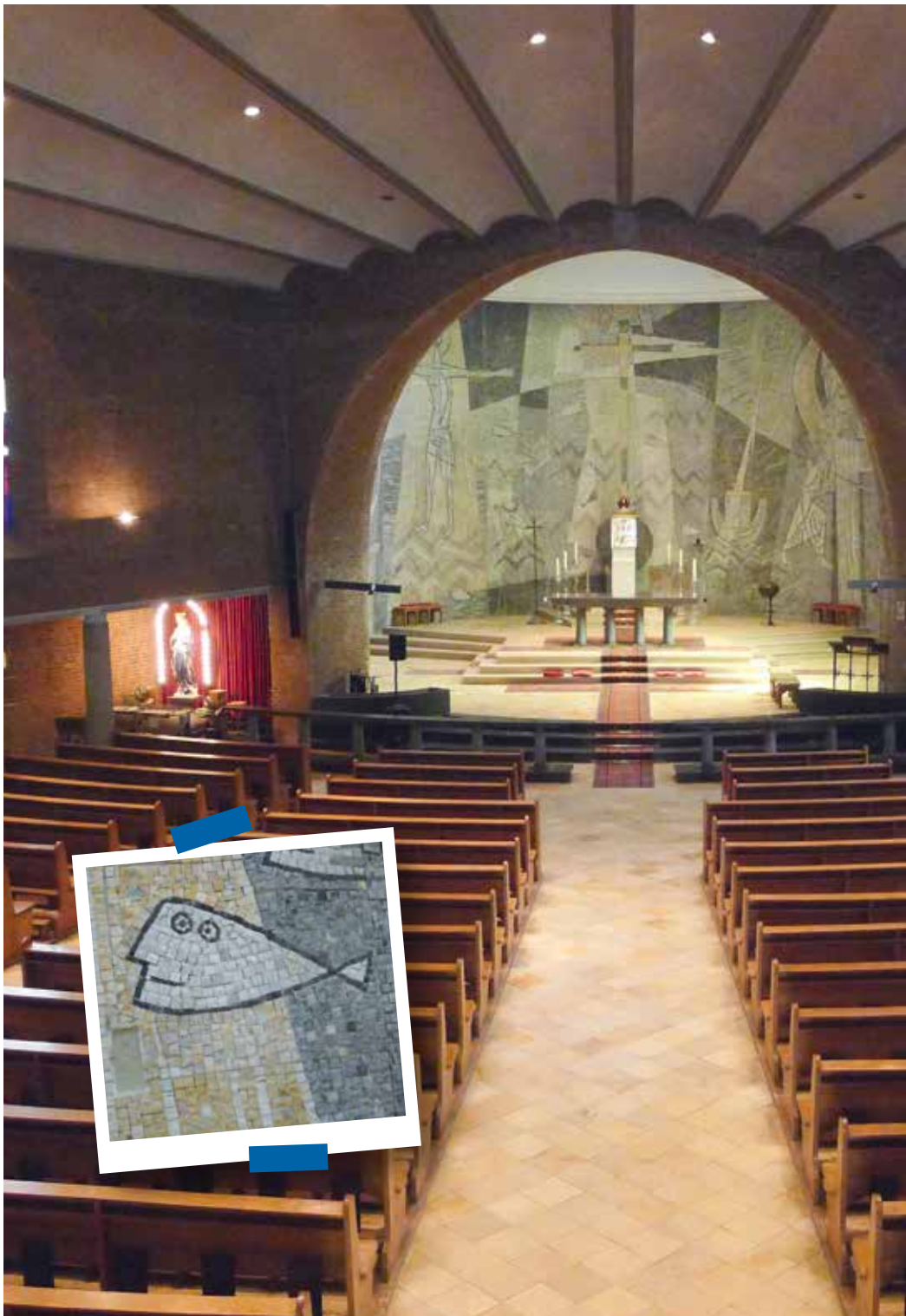
ZATERDAG 10.00 - 17.00 UUR, ZONDAG 11.00 - 17.00 UUR

Het pand werd samen met Wilhelminasingel 12 in 1929 ontworpen door architect ir. M. Bauwens en gebouwd in de directe nabijheid van het Ursulinenklooster. Het pand Wilhelminasingel 10a en 10b was direct na de bouw in gebruik als bewaarschool en patronaatszaal en heeft lange tijd gefunctioneerd als kleuterschool. Later heeft het gebouw onderdak geboden aan het Centrum voor opvang en verslavingszorg. De huidige functie van dit gebouw is Theater en Theatercafé. Daarbij heeft de toneelzaal op de verdieping weer een nieuw leven gekregen. Het theater heeft (bijna) geen veranderingen aangebracht aan het gebouw maar heeft juist de oorspronkelijke stijl en kenmerken hersteld. De muren tussen de oorspronkelijke toiletten en de klaslokalen zijn doorgebroken. Tijdens de Open Monumentendag is het gebouw geopend en worden voor geïnteresseerden rondleidingen gegeven in het pand.

www.theaterdehuiskamer.nl

De bouwstijl is zakelijk expressionisme met invloeden van de Art Déco.
Kenmerkend aan het gebouw zijn de glas-in-loodvensters, de oorspronkelijke ramen en deuren, het siersmeedwerk, het decoratieve metselwerk op de voorgevel en de keramische pironen op het dak. Heel expressief zijn de overstekken aan de achtergevel. Deze dienden als overkapping voor de zandbakken van de kleuterschool.

6 | FATIMA HUIS

COENRAAD ABELSSTRAAT 31A, 6001 VJ WEERT

ZATERDAG 10.00 - 17.00 UUR, ZONDAG 10.00 - 17.00 UUR

De eerste steen van deze voormalige Fatimakerk werd gelegd op 19 april 1954 en de kerk werd ingezegend op 25 maart 1955. Architect was Weertenaar Pierre Weegels, ook bekend van wederopbouwcomplex de Lichtenberg. De plattegrond van de kerk heeft een kenmerkende uitwaaiende vorm. Aannemer was P.M. Gijbels en Zoon uit Weert. De kerk werd in 2011 aan de eredienst onttrokken. In juni 2014 is de kerk overgegaan in particuliere handen. De doelstelling van het Fatima huis is om het voormalige kerkgebouw te gebruiken voor maatschappelijke doeleinden, vooral sociale, educatieve en culturele activiteiten. Op deze manier wil de initiatiefnemer een waardige herbestemming geven aan de kerk.

Afgelopen jaar is het gebouw grondig gerestaureerd, waarbij het dak weer waterdicht is gemaakt. Het grote marmarmozaïek is deskundig gereinigd en hersteld. Daarnaast zijn de glas-in-loodramen gereinigd en van beschermend voorzetglas voorzien. De kleuren stralen weer als vanouds. Niet onbelangrijk: er is een nieuwe cv-installatie geplaatst en er zijn toiletten bij gekomen. De Fatima Kapel is als devotiekapel gehandhaafd.

www.fatimahuis.nl

Het gebouw is iconisch voor de wijk Fatima. Binnen in de voormalige kerk vind je vele symbolen die met de oorspronkelijke functie te maken hebben. Boven de hoofdentree verbeeldde Charles Eijck het Zonnewonder van Fatima. In het marmarmozaïek in de apsis zie je allerlei symbolen die met het christelijk geloof te maken hebben. Onlangs is een handgeschreven brief van Hugo Brouwer gevonden waarin hij zijn kunstwerk toelicht. Door de hele voorstelling is een grote golf het symbool van de tijd. Daarin zwemmen vissen, dit zijn de zielen van de mensen. Op het water het scheepje van Petrus, dat net als de kerk worstelt met het kwaad en de dood. Christus is de redder in de nood. Geheel rechts is de duivel afgebeeld als een grote slang.

7 | ANTJE VAN DE STATIE

STATIONSPLEIN 1, 6001 CH WEERT

ZATERDAG 10.00 - 17.00 UUR, ZONDAG 10.00 - 17.00 UUR

Markant tegenover het station aan het Stationsplein ligt van oudsher een hotel-café. Dit pand stamt uit de late 19e eeuw en is een gemeentelijk monument. Vroeger was hier hotel Mertens. De gevel is eenvoudig met banden en raambogen met sluitstenen versierd. In de zijgevel aan de Stationsstraat zitten nog enkele originele schuifvensters. Aan deze zijde was vroeger een poort. De nieuwe hotelingang refereert daaraan.

Na ingrijpende werkzaamheden en restauratie is het pand nu hotel-brasserie Antje van de Statie. Met zijn brasserie, zalen, ruimte voor privé dineren en hotelkamers biedt de nieuwe zaak alle comfort en een gastvrij welkom in Weert.

www.antjevandestatie.eu

De nieuwe zaak ontleent zijn naam aan Antje Hendrix. Zij leefde van 1877 tot 1936 en verkocht vol enthousiasme vlaaitjes op het station van Weert. Haar goedlachse, hardwerkende mentaliteit klopt nog altijd met de aard van de Weertenaar van nu. Antje zorgde ervoor dat Weert als vlaaistad landelijk bekend werd.

8 | FRANCISCUS HUIS

BIEST 43A, 6002 AT WEERT

ZATERDAG 10.00 - 17.00 UUR, ZONDAG 10.00 - 17.00 UUR

Deze voormalige Franciscuskerk is in de jaren '60 van de vorige eeuw gebouwd omdat de naastgelegen Paterskerk te klein werd. De Paterskerk werd op 19 augustus 1954 aangewezen als rectoraatskerk. Deze gotische kerk van de paters franciscanen was echter niet berekend op de groeiende bevolking van de wijk Biest. De eerste voorstellen waren om de bestaande kerk uit te breiden. Uitbreiding was niet alleen duur, maar zou tevens de monumentaliteit van kerk en klooster aantasten.

In 1957 wordt definitief afgezien van vergroting en besloten tot nieuwbouw. Architect Anton Swinkels uit Maastricht maakte het ontwerp. Inmiddels is in 1956 al een bouwfonds gesticht. Op 10 november 1961 werd de aanbesteding gehouden. Het werk wordt gegund aan de Weerter firma P.M. Gijbels en Zoon. De kerk moet worden gebouwd op een zandkoffer aangezien ter plaatse oude grachten lagen. De eerste steen is op 28 oktober 1962 gelegd. Men hoopt de kerk in december van dat jaar glasdicht te krijgen. Vanwege de vroeg invallende vorst blijkt dit een illusie. Het dak is nog niet wind- en waterdicht. Wel wordt een begin gemaakt met de plaatsing van het glas-in-lood. Mgr. Moors wijdt de kerk in op 6 juli 1963.

Vanwege de goede akoestiek is de kerk dikwijls gebruikt voor plaatopnamen van Weerter koren. De kerk is in 2012 aan de eredienst onttrokken. Op 22 april 2014 is het op particulier initiatief schoongemaakte en opgeknapte gebouw weer geopend. Het Franciscus Huis wordt gebruikt voor maatschappelijke doeleinden, sociale en culturele activiteiten. Afgelopen winter was er een overdekte ijsbaan. Deze trok landelijke belangstelling.

www.franciscushuisweert.nl

Het glas-in-loodraam dat op de verdieping de gehele zijgevel invult, is een kunstwerk van Daan Wildschut. Hier is het leven van de H. Franciscus afgebeeld. Op de begane grond bevinden zich glas-in-betonramen van dezelfde kunstenaar.

9 | ANTONIUSMOLEN

NEELENWEG 17, 6003 NR LAAR

ZONDAG VAN 10.00 UUR TOT 17.00 UUR

In het vlakke buitengebied van Kampershoek tussen Weert en Nederweert staat de markante Antoniusmolen uit 1903 gebouwd door Th. Seerden. Deze beltkorenmolen heeft een naar het westen toe bepleisterde molenromp.

Opmerkelijk zijn ook de lichte ringen in het metselwerk en de ronde bogen rond de ramen en de deur. De wieken hebben het Oud Hollands systeem dat in 2013 nieuw is aangebracht. Bijzonder aan deze molen is de gietijzeren koningsspil.

Tot 1970 werd op de molen door beroepsmolenaar Janus de Wild gemalen.

Bedrijfsmatig heeft de molen rogge gemalen, voor het bakken van roggebrood. In de 19e eeuw was dit brood populair (betaalbaar) volkvoedsel. De molenaar had ook een mangelbak aangebracht om gemengde granen te verkopen.

De molen is vanaf 2006 in het bezit van Bas en Anke Verheul. De eigenaren hebben er veel energie en geld ingestoken om de molen te restaureren en weer draaivaardig te maken. Deze werkzaamheden zijn recent voltooid. Daarbij is door de provincie en gemeente flink subsidie gegeven en ook door het Bernhard Cultuurfonds.

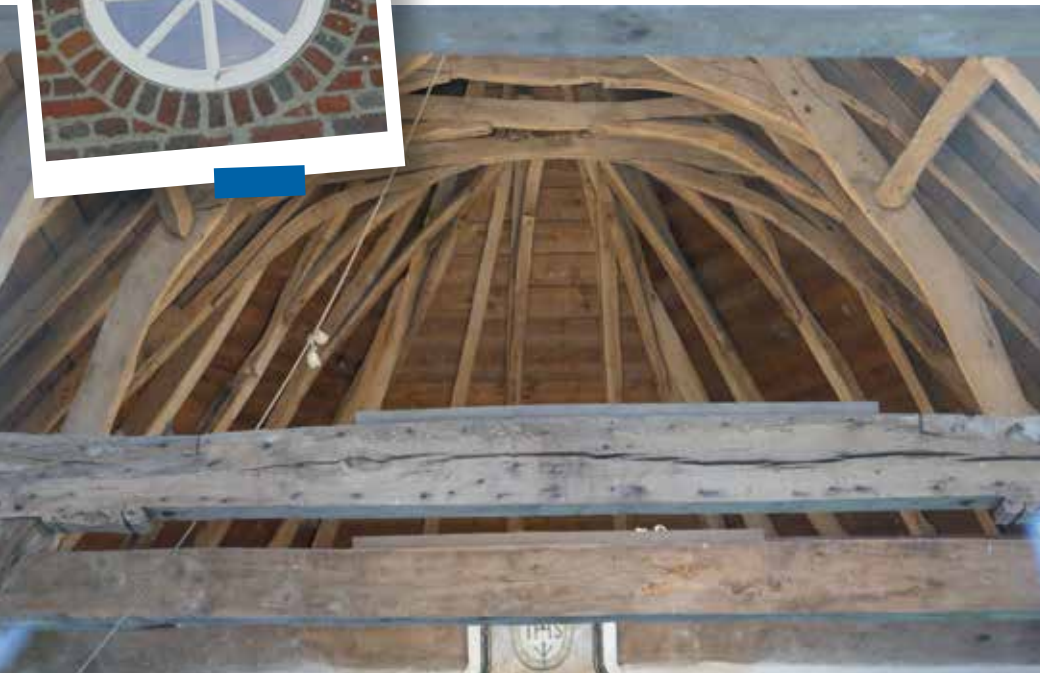
Vorig jaar is de staart gerestaureerd en heeft de molen een schilderbeurt gekregen.

Nu staat deze molen te pronken in het Laarder buitengebied. De eigenaren heten u van harte welkom om op zondag deze prachtige molen te bezichtigen.

www.molendatabase.nl

De molen ligt mooi vrij in het Laarder landschap en heeft de beste molenbiotoop van alle Weerter molens. Op 12 december 2008 is hier het molenconvenant ondertekend wat inhoudt dat tegenwoordig zorgvuldig gekeken wordt naar de windmogelijkheden van de molens in het Weerterland.

10 | SINT SEBASTIAANSKAPEL

SINT SEBASTIAANSKAPELSTRAAT 5B, 6003 NS LAAR

ZONDAG VAN 11.45 UUR TOT 17.00 UUR

Deze kapel is eind zeventiende eeuw gebouwd ter ere van Sint Sebastianus. Een schilderij van Sebastianus vindt u verwerkt in het laat barokke altaarstuk. Een recent beeldje staat links vooraan in de kapel. Dit beeldje wordt door de schutterij van Laar, die dezelfde naam draagt, soms meegedragen.

Tot in de zestiger jaren stonden een zevental oude beelden in de kapel. Deze zijn in bruikleen gegeven aan het Jacob van Hornemuseum van Weert. Vooraan in de linker nis is een replica van het oudste beeldje, een Rijnlandse Madonna uit de vijftiende eeuw. Deze replica is ook bij vele Laarder inwoners te vinden. In 1944 werd Laar een parochie. Tot de ingebruikname van de nieuwe kerk (1949) werden hier de vieringen gehouden. Daartoe werd een uitbouw gemaakt aan de linkerkant (waar nu het vakwerk zit). In 1962 werd de kapel rigoureuus gerestaureerd naar toenmalig inzicht. Onder andere werd het plafond weg gesloopt om de houten dakconstructie zichtbaar te maken. De uitbouw werd ook verwijderd. Vanaf de jaren tachtig wordt de kapel weer gebruikt: van mei tot en met september is iedere donderdagavond een H. Mis en in die periode worden er ook doopsels gevierd.

Sebastianus was een vooraanstaande soldaat in het Romeinse leger, die vurig christen was. De keizer liet hem, nadat hij was aangegeven dat hij christen was, vastbinden en met pijlen beschieten. Dit overleefde hij en daarna werd hij dood geselsd. Hij stierf deze marteldood in het jaar 288. Vanwege de pijlen wordt deze heilige aangeroepen tegen de pest, maar ook tegen veeziektes. Linksachter in de kapel is een schilderij met de heilige abdis Gertrudis. U ziet een rat tegen haar staf oplopen. Deze Gertrudis werd aangeroepen tegen overlast van muizen en ratten. Op 17 maart, haar feestdag, werd er water gezegend en uitgedeeld, dat de mensen mee naar huis namen om daar de stal en het huis mee te besprenkelen. Naar dit gebruik heet de Vastenavondvereniging van Laar de Moezevangers.

11 | LAARDERSCHANS EN H. HIËRONYMUS EN ANTONIUSKERK

ALDENHEERD 48, 6003 NW LAAR

ZONDAG VAN 11.45 UUR TOT 17.00 UUR

De kerk ligt op een "schans". Deze schansen werden in de zeventiende eeuw door bewoners van buurtschappen gemaakt om zich in tijden van gevaar te "verschanzen". Men trok zich met vee terug binnen de schans en trok de ophaalbrug op. De mannen met een geweer lagen klaar achter de omwalling om de groep te verdedigen tegen plundersaars. De omwalling is nu gesymboliseerd door de aarden wal. Bij het renoveren van de schans in 2010 werden bij graafwerkzaamheden musketkogels gevonden, een teken dat er écht verdedigd is!

De 64 vakken die zijn aangebracht in de bestrating staan symbool voor de 64 families die eigenaar waren. Zij schonken de schans in 1944 voor het bouwen van de kerk.

De bouw van de kerk startte midden 1948. Op 10 april 1949 was de inzegening. Omdat er in die tijd een tekort was aan bouwmaterialen mocht er geen toren en voorbouw worden gerealiseerd. Die zouden later worden gebouwd, maar het is er niet meer van gekomen. Het oorspronkelijke ontwerp is te zien op de kopergravure rechts van de ingang.

 Hiëronymus (of Jeroen) en Antonius (of Antoon) zijn beiden geboren uit Weert. Zij waren Franciscanen in het klooster van Gorcum in 1572. Toen Gorcum in handen viel van de protestantse geuzen, werden alle katholieke geestelijken gevangen genomen. Omdat ze hun geloof niet wilden verloochenen werden zij opgehangen. In 1878 zijn deze geestelijken heilig verklaard en zijn bekend als de Martelaren van Gorcum.

In de kerk zijn aan weerszijden van het altaar de twee heiligen afgebeeld met in hun hand symbolen van het geloof, dat ze moesten afzweren: de sleutels, verwijzend naar het pausschap en de kelk met hostie, verwijzend naar de werkelijke tegenwoordigheid van Christus in het Sacrament van de Eucharistie.

12 | SINT DONATUSKAPEL

ST. DONATUSKAPELSTRAAT 1, 6003 AG

ZONDAG VAN 11.00 UUR TOT 17.00 UUR

De Sint Donatuskapel is gebouwd in neogotische stijl naar een bouwplan van de Weerter deken Boermans, die later bisschop werd van Roermond. Het schip is gebouwd tussen 1868 en 1872, de apsis tussen 1885 en 1890. In het interieur zijn de banken en het hoofdaltaar uit dezelfde periode. De kapel is een rijksmonument vanwege de ligging en de unieke uitvoering, met speklagen in zwartgebakken baksteen.

In de loop van de tijd is de kapel enige keren opgeknapt, maar niet altijd met historisch verantwoorde materialen en technieken. Sinds 2015 is de restauratie gestart in fasen. Eerst is de gehele voorgevel met opstaand torentje in ere hersteld. Ook zijn aan de twee zijkanten de slechtste stukken hersteld met originele knipvoegen.

In 2017 verwachten wij de ezelsrug boven de apsis en de hemelwaterafvoeren te herstellen. Dankzij subsidies van de provincie, het bisdom Roermond en de gemeente Weert komen niet alle lasten neer op de Odaparochie. De kosten zijn echter een zware last. Hulp is dus dringend gewenst en gevraagd!

In deze kapel wordt iedere dinsdagavond van mei tot oktober de H. Mis gevierd. Verder vinden er regelmatig doopvieringen plaats, met name door de komst van veel jonge gezinnen in het nieuwbouwplan Laarveld, dat tot Hushoven behoort en niet, zoals de naam suggereert, tot Laar.

De kapel is toegewijd aan de Heilige Donatus, een Romeinse soldaat, die diende in het Legio Fulminatrix (= Bliksemlegioen). Hij wordt dan ook aangeroepen tegen donder en bliksem. Zijn graf werd in 1652 gevonden in Rome. Het gebeente werd toen overgebracht naar Münstereifel (bij Keulen). Tijdens de plechtige intocht veranderde de stromende regen in stralende zon! Zijn beeltenis ziet u op het hoofdaltaar met op zijn schild bliksemflitsen. Links hiervan ziet u een afbeelding van de kapel met eromheen een tekst, verwijzend naar zijn patronaat.

13 | WILHELMUS-HUBERTUSMOLEN

OUDE HUSHOVERWEG 30, 6002 AN WEERT

ZATERDAG 12.00 - 17.00 UUR, ZONDAG 12.00 - 17.00 UUR

Piet Meulen liet in 1904, toen de molen van Hushoven door brand grotendeels was vernield, een nieuwe stenen molen bouwen die omgeven werd door een hoge aarden belt. Het was een grote en opvallend hoge molen met drie koppels stenen. De molen heeft een mooie zwaar uitgevoerde koningsspil. Op het spoorwiel is de naam 'M Coppes molenmaker' aangebracht.

De molen verloor twee keer het wiekenkruis. In 1905 brak de askop en in 1915 sloeg de molen door een plots aanwakkerende wind op hol. Sporen hiervan zijn nog zichtbaar in het metselwerk van de romp.

De windmolen bleef tot kort voor de Tweede Wereldoorlog in bedrijf maar kwam daarna stil te staan. In de jaren 1961-1962 werd de windmolen door de molenmaker Jos Adriaens gerestaureerd. Op de binnenroede werd toen het stroomlijnsysteem "Van Bussel" aangebracht. De buitenroede werd van Oudhollands hekwerk (lattenwerk) voorzien.

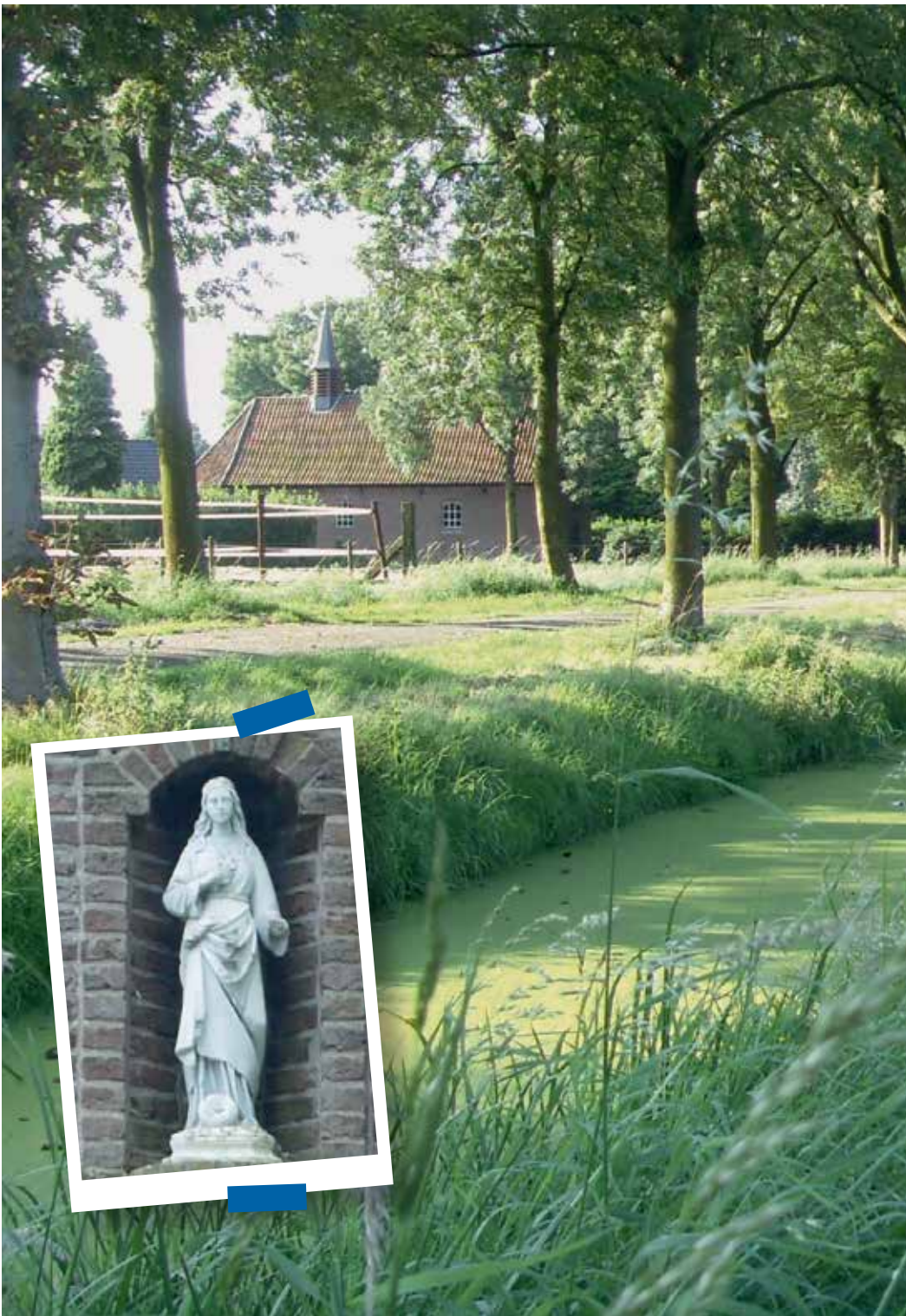
Na deze restauratie kreeg de molen de naam "Wilhelmus-Hubertus" naar de molenmaker Willem Hubertus Adriaens te Weert.

In de tachtiger jaren kwam de molen opnieuw stil te staan en werd de molen verbouwd tot atelier en expositieruimte. De molen kon toen alleen bij zuidwesten wind draaien omdat kruien van de molen niet mogelijk was vanwege het ontbreken van de staart.

In 2013 vroegen en kregen de nieuwe eigenaren subsidies voor herstel van de molen. Inmiddels is de Wilhelmus-Hubertusmolen fraai gerestaureerd. Het kruien is weer mogelijk doordat de staart is hersteld. Op de begane grond is restaurant OH30 (Oude Hushoverweg 30) gevestigd.

De gerestaureerde Wilhelmus-Hubertusmolen is een icoon bij de stadsentree van Weert. Vrijwillige molenaars draaien regelmatig op de molen, waarmee de molen extra aandacht trekt van voorbijgangers.

14 | BOSHOVERSCHANS EN SINT ODA KAPEL

SCHANSBEEMDWEG 11, 6002 AE

ZATERDAG 10.00 -17.00 UUR, ZONDAG 10.00 - 17.00 UUR

De Boshoverschans is een omgrachte vluchtschans, die stamt uit de 1e helft van de 17e eeuw. Op de schans staat de rijksbeschermd Sint Odakapel uit 1722.

Zeer zeldzaam bij deze schans is dat de oorspronkelijke verkaveling in kleine percelen van circa 5 x 5 meter nog deels intact is. Ook is bij de schans van Boshoven de historische landschappelijke ligging aan de zuid- en westzijde goed bewaard gebleven. Deze schans is de best bewaard gebleven historische boerschans van Nederland. De kapel biedt plaats aan ongeveer 70 mensen. De kapel is opengesteld voor bezichtiging door de stichting Schans en kapel van het gehucht Boshoven.

De Odakapel is gewijd aan de H. Oda en de H. Appolonia. Het interieur bevat diverse beelden, waarvan de originelen in bruikleen zijn gegeven aan museum Jacob van Horne.

De H. Oda is volgens de legende de blind geboren dochter van een Schotse koning. Zij gaat op bedevaart naar Luik alwaar ze wonderlijk geneest. Daarna vlucht ze voor haar vader die haar wil uithuwelijken en woont als kluiszeneres op Boshoven. Vanwege de genezing van haar blindheid wordt ze aangeroepen tegen allerlei oogziekten.

De H. Appolonia wordt aangeroepen bij tandpijn en is patrones van de tandartsen. Zij is afgebeeld met een palmtak en een tang waarin een tand geklemd zit. Zij leefde in de 3e eeuw in Alexandrië waar zij om haar geloof gemarteld werd. Daarbij werden haar tanden uit haar mond geslagen. De palmtak is het symbool van de martelaren.

15 | TEKENLOKALEN BISSCHOPPELIJK COLLEGE

IJZERENMANWEG 5A, 6006 TA WEERT

ZONDAG VAN 11.00 UUR TOT 17.00 UUR

Het atelier van Bernard Visser is gevestigd in de oude tekenlokale van het voormalige Bisschoppelijk College. Het gebouw maakt deel uit van het terrein van boerderij "De Helmonder". Het is een wat verscholen plek, die zelfs bij veel inwoners van Weert onbekend is. Op het terrein staat een boerderijwoning die deel uitmaakte van het "campusterrein" van het voormalige internaat Bisschoppelijk College. Het atelier is oorspronkelijk gebouwd als stal voor de varkens die de bewoners van het internaat van vlees konden voorzien. Begin jaren zestig is de stal uitgegraven en als tekenlokaal in gebruik genomen. De verbouwing werd uitgevoerd onder Harrie Martens, de kunstenaar die ook de wandmozaïeken van de Lichtenberg heeft ontworpen. Hierbij werden trouwens ook leerlingen ingeschakeld. Regelmatig halen bezoekers van het atelier hun herinneringen op aan hun eerste tekenlessen van Hubert van Herberg of "de oude" Schalken. Dit artistieke karakter van de Helmonder heeft sinds de jaren tachtig een hoge vlucht genomen omdat verscheidene kunstenaars er hun ateliers vestigden.

www.bernardvisser.com

In het atelier exposeert de kunstenaar materie-schilderijen en houten beelden met een huid van zand en pigment, die getuigen van zowel vitale als kwetsbare mensen.

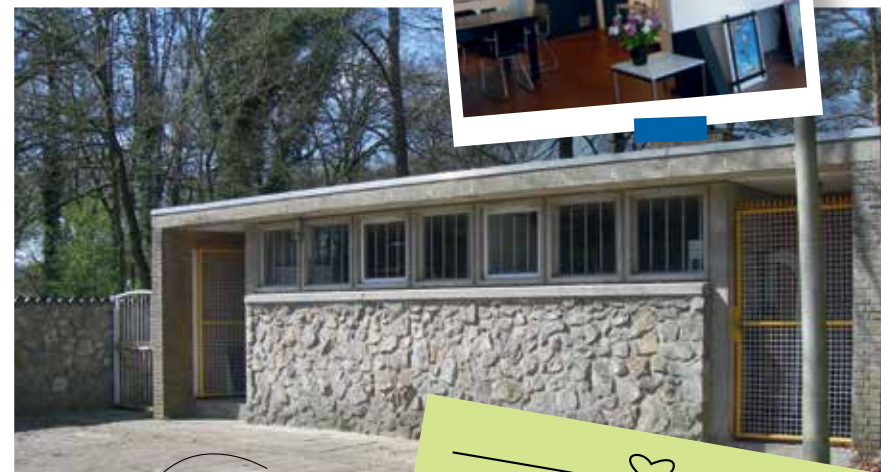
16 | KUNSTCENTRUM LICHTENBERG

IJZERENMANWEG 15, 6006 TA WEERT

ZONDAG VAN 11.00 UUR TOT 17.00 UUR

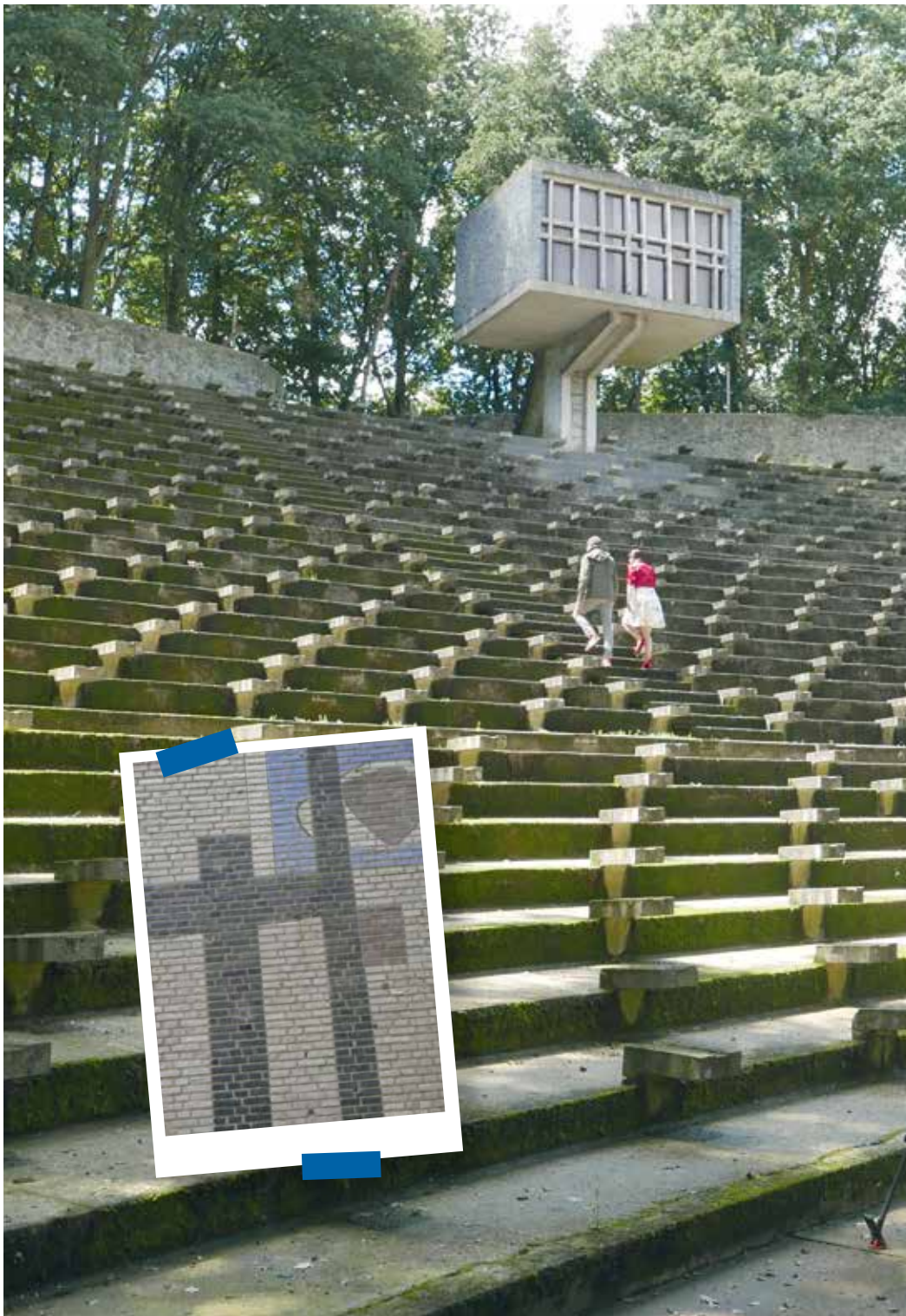
Het ontwerp van dit "Poortgebouw" is van architect Pierre Weegels en maakt deel uit van het complex de Lichtenberg. Het is een rechthoekig, modern gebouw. De voorgevel is opgetrokken uit nievelsteiner breuksteen en heeft aan weerszijden een ingang. Het werd oorspronkelijk gebruikt als sanitairgebouw (met gescheiden ingang voor dames en heren) bij het openluchttheater. Thans is het in gebruik als vergader- en expositie ruimte van de Stichting Kunstcentrum Weert. Het Kunstcentrum is elk eerste weekend van de maand open.

www.kunstcentrumweert.nl

Deze zondag exposeren 4 kunstenaars in het poortgebouw van de Lichtenberg. Dit zijn Gemma van Gennip, Anki Raemaekers, Emmy van de Venne en Rien van Zeist.

17 | OPENLUCHTTHEATER LICHTENBERG

IJZERENMANWEG 15, 6006 TA WEERT

ZONDAG VAN 12.00 UUR TOT 18.00 UUR

De Lichtenberg is een openluchtcomplex waarin sport (tennisbanen en zwembad), cultuur (openluchttheater) en religie (Mariakapel) zijn samengebracht en integraal worden benaderd. Het werd in het begin van de jaren '60 van de vorige eeuw gebouwd ten behoeve van het nabijgelegen Bisschoppelijk College. In eerste instantie voor de interne leraren en leerlingen, later wordt het door alle leerlingen gebruikt.

Het is ontstaan in de vroeg-naoorlogse tijd, in de zogenaamde wederopbouw. Een periode waarin het geschokte vertrouwen in het verleden plaats moest maken voor hooggespannen verwachtingen voor de toekomst. Haar verhaal staat dan ook model voor een markante periode in onze geschiedenis. Het vertelt over de aspiraties van mensen en geeft een beeld van onze moderne cultuurgeschiedenis.

De Lichtenberg is één van de 100 rijksmonumenten die zijn aangewezen uit de wederopbouwtijd. Het ontwerp is van de Weerter architect Pierre Weegels. De (geïntegreerde) kunst is van de hand van Harrie Martens, die de mozaïeken en tableaus vervaardigde samen met leerlingen van het Bisschoppelijk College.

Met uitzondering van de tennisbanen en de poortgebouwen ondervond het functioneren van de Lichtenberg vanaf eind jaren 60 moeilijkheden. De voorstellingen in het openluchttheater werden in 1972 stopgezet. Het complex raakte in onbruik, maar behield haar oorspronkelijke elementen. Vanaf 1 april 2015 heeft de gemeente Weert het gebruik gekregen van eigenaar Provisus. Plannen worden gemaakt voor een zinvolle en duurzame toekomst van dit complex.

www.behouddelichtenberg.nl

Het regiehuysje torent iconisch uit boven de tribunes. Via een kabelgoot kwamen hier alle aansturingen voor licht en geluid samen. Oorspronkelijk was het ook de bedoeling dat hier een projector kon worden opgesteld. Voor het theatergebouw was een doek gepland. Zo zou de Lichtenberg een grote openluchtbioscoop worden. Dit is echter nooit gerealiseerd.

18 | MARIKAPEL LICHTENBERG

IJZERENMANWEG 15, 6006 TA WEERT

ZONDAG VAN 11.00 UUR TOT 17.00 UUR

Pierre Weegels ontwierp deze kapel, die met zijn gebogen lijnen doet denken aan de architectuur van Le Corbusier. De kapel was in zeer slechte staat. Er was betonrot aan het dak, ramen en deur ontbraken, er zat traliewerk in de raam- en deuropeningen en de trap brokkelde af. De kapel is sinds 2010 eigendom van de gemeente Weert. Nadat dat jaar meteen het meest noodzakelijke noodherstel is uitgevoerd, volgde onlangs de hele restauratie.

De belangrijkste werkzaamheden aan de kapel waren het herstellen van natuurstenen trappen, het restaureren van de mozaïeken, het terugbrengen van het glas-in-lood en de restauratie van de lantaarn, inclusief bekroning met kruis. De glas-in-lood ramen zijn hersteld op basis van een kleurenfoto uit de jaren zestig en de glasresten die nog in de sponningen zaten. De ramen zijn non-figuratief. Vooral als de zon schijnt zie je van binnenuit een kleurrijk schouwspel van het glas in lood.

De kapel is geschikt als expositieruimte of voor kleinere (muzikale) optredens. Gebruik als stilte- of meditatiekamer is eveneens denkbaar. Ook is het een prachtige locatie om in het huwelijksbootje te stappen. Meer informatie hierover bij de gemeente Weert.

www.weert.nl/lichtenberg

De intarsia's (schervenmozaïeken) in de voorgevel vertonen geen christelijke symbolen. De afbeeldingen zijn vogels en planten. De deur is een replica van de oorspronkelijke, die jaren lang zoek was. De oorspronkelijke deur is aan de gemeente geschenken. Op de replica zie je het kunstig en karakteristiek silhouet van Maria met kind dat nauwgezet is nage-
maakt. Boven de deur zie je het Maria-monogram: de letters A en M verweven. Deze letters staan voor Ave Maria (= gegroet Maria). Binnen exposeren Lucy van Duppen en Greet Boekholt hun kunstwerken. De collage's van Greet Boekholt gaan over de symboliek van het getal 7 in de historie.

19| SINT ANNAMOLEN KEENT

KEENTERSTRAAT 1A, 6006 PW WEERT

ZATERDAG 10.00 - 17.00 UUR, ZONDAG 10.00 - 17.00 UUR

Onze windmolens staan symbool voor oude ambachten als dat van molenaar en molenmaker, maar vooral toch staan onze windmolens symbool voor ons land. Het land van de wind die de molenwieken in beweging zet waardoor de imposante koningspil gaat draaien en uiteindelijk de maalstenen hun nuttige werk doen en de mulder het koren kan malen.

Molens zijn, zeker in ons Weerterland met GrensPark Kempen~Broek ook iconen in het uitgestrekte groene landschap. Van verre ziet men de wieken draaien. Als uitnodiging om de simpele maar ook geniale, extreem efficiënte techniek die onze voorouders voor onze molens hebben ontwikkeld eens zelf in ogenschouw te komen nemen.

Een van de meest markante windmolens van Weert tekent al meer dan honderd jaar het beeld van het landschap aan de zuidelijke rand van Weert: de Sint Annamolen.

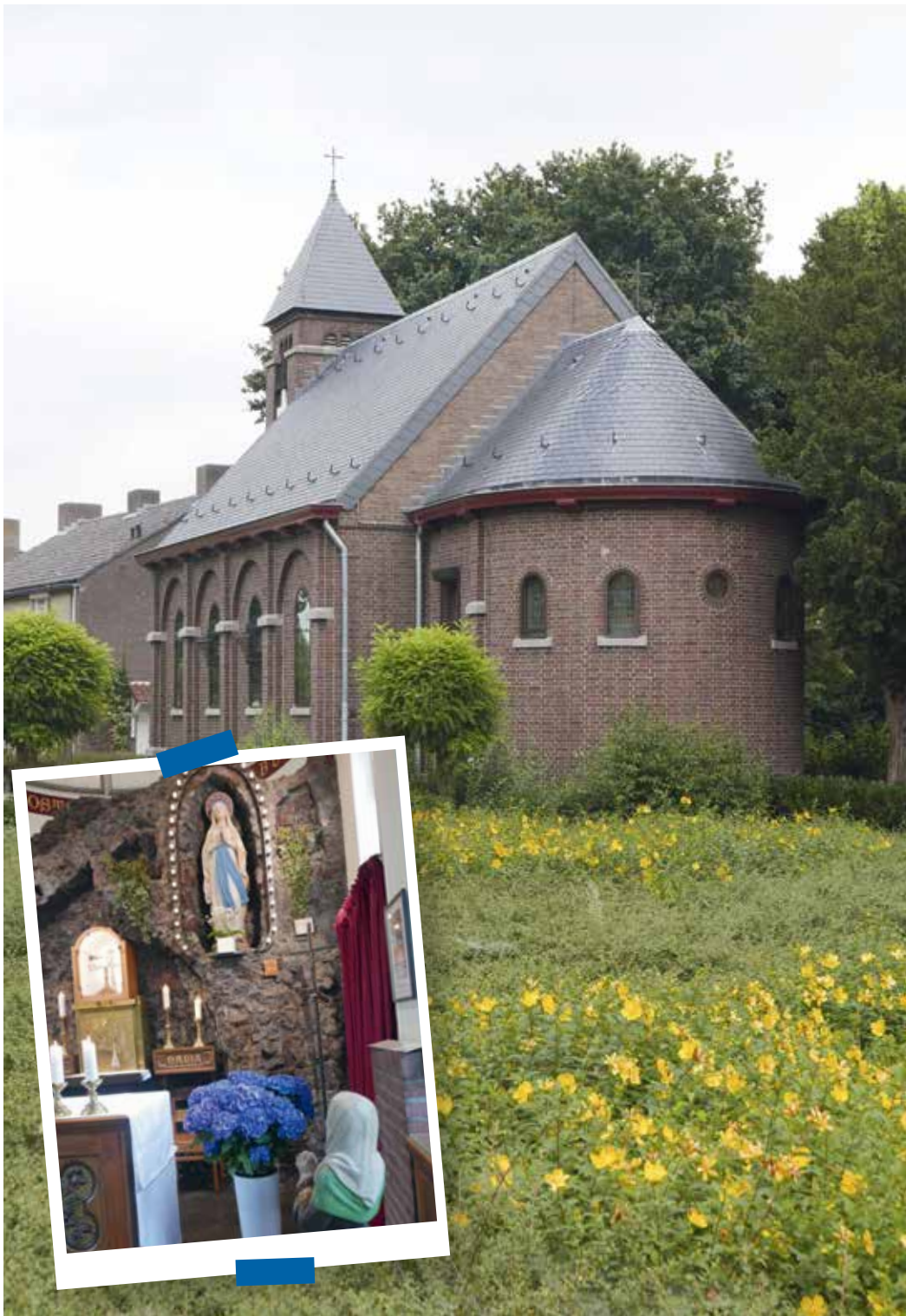
Deze beltkorenmolen, in 1911 en 1912 gebouwd met onderdelen uit de Clerckxmolen die aan de Dries (tegenwoordig de Stationsstraat) stond, kent een bijzondere geschiedenis.

Ook tijdens Open Monumentendag is de Sint Annamolen geopend en kunnen bezoekers in de molen kennismaken met dit icoon in ons groene buitengebied en symbool voor ons Weerterland = Molenland.

www.molensinweert.nl

De bekende Weerter weer- en Instagramfotografen Jos Hebben en Marvin Wulms hebben, ieder op hun eigen markante manier, de Weerter windmolens als iconen & symbolen in beeld gebracht. Deze indringende molenfoto's worden tijdens de beide Open Monumentendagen in deze molen aan de Keenterstraat tentoongesteld. Dat zijn foto's zoals de zonsondergang bij de Antoniusmolen (nummer 9).

20 | MOESELKAPEL

IRENELAAN 93, 6006 HC WEERT

ZATERDAG 10.00 - 17.00 UUR, ZONDAG 10.00 - 17.00 UUR

De huidige Moesekapel is gebouwd in 1926 naar ontwerp van stadsarchitect M. Bauwens. Vanaf 1912 stond hier vlak naast de voorganger van deze kapel. Dat was een omgebouwd boterfabriekje van – destijds – het buurtschap Moesel. Dat gebouwtje was echter al snel te klein voor de grote toeloop gelovigen. Belangrijk onderdeel van de kapel is de Maria- of Lourdesgrot. Deze is een kopie van de grot bij de Franse stad Lourdes waar in 1858 Maria zou zijn verschenen aan Bernadette Soubirous. De grot is nagebouwd inclusief een nis met daarin een wit Mariabeeld met een blauwe sjerp en een rozenkrans. Voor de grot staat een beeld van een omhoogkijkende, knielende Bernadette in gebed. De kapel is dagelijks open en er worden doopvieringen, huwelijken en uitvaarten gehouden. In de meimaand Mariamaand is er elke dag om 7.00 uur een H. Mis.

De rozenkrans is onlosmakelijk met Maria verbonden. De rozenkrans is een gebedssnoer om een gelovige steun te bieden bij het bidden. Het snoer bevat vijf keer tien kralen met daar tussen vijf afwijkende, meestal grotere kralen. Bij elke gewone kraal wordt een Weesgegroet geboden. Een serie van tien kralen en dus tien Weesgegroetjes is een 'tientje'. Bij de grote kraal tussen de tientjes wordt een Onze Vader en een Eer aan de Vader geboden. Bij het begin van een tientje wordt een geloofsgeheim uitgesproken om te overwegen. Er zijn blijde, droevige, glorievolle geheimen en geheimen van het licht. Alle staan voor een belangrijke Bijbelse gebeurtenis. De volledige rozenkrans bevat 150 Weesgegroetjes, dus drie maal het gebedssnoer. Voor dagelijks gebruik wordt meestal het rozenhoedje geboden van 50 Weesgegroetjes.

21 | ATELIER MATHILDE PIL

TUURKESWEG 8, 6006 SG TUNGELROY

ZONDAG VAN 13.00 UUR TOT 17.00 UUR

Het pand Tuurkesweg 8 is een karakteristiek onderdeel van het beschermde dorpsgezicht Tramtracé Tuurkesweg. Hier is het atelier van Mathilde Pil gevestigd in een oud café uit 1910 wat vroeger het "Stuupke" heette.

Tussen de gemeenten Weert en Stramproy reed vanaf 18 januari 1910 een stoomtramlijn die Weert via Stramproy verbond met Maaseik. De lijn werd opgeheven op 23 juli 1934. Diverse gebouwen met de naam 'Tramhalt', zowel in Weert als in Stramproy, en de straatnaam 'Oude Trambaan' in Stramproy herinneren hier nog aan.

Een gedeelte van het tracé, namelijk de bocht bij de Tuurkesweg, is nog zeer goed herkenbaar als trambaan. Dit komt vooral vanwege de sterke laanbeplanting tussen nummer 12 en het zuidoende van de Tuurkesweg, maar natuurlijk ook vanwege het gemeentelijke monument Tramhalt aan de Tuurkesweg 10.

www.mathildepil.nl

Graag nodigt Mathilde u uit om haar tentoonstelling te bezoeken. Schilderen is haar passie en zij vertelt er ook graag over. In de afgelopen 40 jaar heeft ze zich vaak laten inspireren door reizen. Wat haar opviel is dat er in alle culturen symbolen worden gebruikt. Symbolen zijn vaak een universele taal, hoewel de betekenis soms kan verschillen. Ze maakte tekeningen en schetsjes en gebruikte deze voor haar schilderijen. Tijdens de Open Monumentendag bent u op zondag van harte welkom om een kijkje te komen nemen.

22 | MOLEN DE HOOP

COOLENSTRAAT 24C, 6005 NZ SWARTBROEK

ZONDAG VAN 10.00 UUR TOT 17.00 UUR

Midden in Swartbroek staat de markante molen De Hoop. Een van de twee stellingmolens in Limburg. Dat alléén al maakt molen De Hoop een bezoek meer dan waard. Vanaf de ruim zeven meter hoge stelling heeft u een mooi uitzicht over Swartbroek en het landschap van De Krang. Maar molen De Hoop biedt meer...

Molen De Hoop kent een opmerkelijke, zelfs voor een molen beslist niet alledaagse, geschiedenis. Gebouwd omstreeks 1788 in Delfshaven volgde een verplaatsing naar Vlaardingingen waar De Hoop als pelmolen tot 1904 bleef draaien. Daarna zou de molen worden afgebroken voor verkoop in onderdelen. De onderdelen werden per schip vervoerd naar Kelpen. Daar volgde de laatste etappe met paard en wagen naar Swartbroek. Molenaar Antoon Weekers liet in het Weerter kerkdorp de molen als beltmolen herbouwen. Uiteindelijk pas in 1987 herkreeg De Hoop zijn oorspronkelijke profiel van stellingmolen. In 2013/2014 onderging de molen een grootschalige opknap- en onderhoudsbeurt en werden veel machines in de molen vernieuwd. Op 6 april 2015 is de molen na deze werkzaamheden, heropend.

Anno 2016 draait en maalt al meer dan 25 jaar vakmolenaar Peter Stultiëns op De Hoop. De molen is momenteel ingericht voor het malen van tarwe, rogge en boekweit en is nog steeds in bedrijf als productiemolen en draait regelmatig. De molen heeft 4 koppels maalstenen, waarvan er twee worden aangedreven door de wind en twee elektrisch. Er wordt meel voor de bakkers en boekweit voor de slagers gemalen. Als nevenactiviteit wordt er veevoeder en bloem verkocht.

www.molendehoopswartbroek.nl

In de molen kunt u de volledige 'levensloop' van de molen zien. De hele geschiedenis is afgebeeld op een aantal panelen.

Met dank aan

Stichting Stadsgidsen Weert
Kerkbestuur St. Martinus
Stichting Martinus Monument
Commissie Open Torendagen
Beiaardcomité St. Martinus Weert
Erfgoedcluster Weert
Zusters Birgittinessen
Broederschap Weert
Directie Theater de Huiskamer
Bas en Anke Verheul
Familie Hendrix
Fatima Huis

Franciscus Huis
Ton Nouwen en Rolf Zincken
Kerkbestuur H. Hiëronymus en Antonius Laar
Kerkbestuur H. Oda Hushoven
Stichting Schans en Kapel van het gehucht
Boshoven
Kerkbestuur Weert zuid-oost
Molenstichting Weerterland
Stichting Gebroeders Adriaens
Gilde van vrijwillige molenaars
Bernard Visser
Stichting Kunstcentrum Weert
Mathilde Pil

en vele anderen die voor of achter de schermen bijdragen aan de Open Monumentendag.

Colofon

Samenstelling en redactie: Joke Jongeling, gemeente Weert
Foto's: Deelnemende organisaties
Irene van Wel (foto Zuster Olga Maria)
Marvin Wulms (landschapsfoto Antoniusmolen)
Riet Galesloot (foto Mathilde Pil)
Max Wijnberg
Grafisch ontwerp: Anne Halfers Grafisch Ontwerpbureau Weert

10 | 11

SEPTEMBER 2016

ICONEN & SYMBOLEN

open monumentendag Weert

Routebeschrijving **WANDELROUTE**

De route is 4,7 km lang.

De cijfers tussen haakjes (1) verwijzen naar het programmaboek. Start bij de St. Martinuskerk.

VEEL PLEZIER
MET DE
WANDELING!

1. Start bij de **St. Martinuskerk (1)**.
2. Tegenover de kerk ligt het gemeentemuseum **Jacob van Horne (2)**.
3. Komend vanuit het museum rechtsaf via de Markt de Langstraat in.
4. Na ongeveer 100 m rechtsaf de Van Berlostraat in.
5. Na 75 m door de doorgang links naar de Ursulinenhof.
6. De **Mariakapel (4)** ligt 50 m verder.
7. Als u het pad verder volgt ziet u aan de rechterkant **Theater de Huiskamer (5)**.
8. Vanuit het theater slaat u rechtsaf en vervolgt u rechtsaf het St. Raphaelpad tot de Wilhelminasingel.
9. Op de Wilhelminasingel slaat u linksaf tot aan de oversteekplaats (de 'buik van Verheggen') en steekt u over.
10. De Stationsstraat volgen tot aan het Stationsplein, daar ligt links om de hoek aan het plein **Antje van de Statie (7)**.

THEATER DE HUISKAMER

ANTJE VAN DE STATIE

FATIMA HUIS

WILHELMUS-HUBERTUSMOLEN

11. Vanuit Antje van de Statie keert u rechtsaf terug in de Stationsstraat en slaat na een kleine 100 m linksaf de Smeetspassage in (tegenover de Boermansstraat).
12. De Driesveldlaan oversteken en rechtdoor, waarbij u het stadhuis rechts laat liggen.
13. De Wilhelminastraat oversteken en de Nieuwstraat volgen tot de Kannunnikenstraat, daar slaat u rechtsaf.
14. Aan het eind van de straat linksaf en volg het voetpad linksaf aan de overkant. Rechts ziet u de voormalige Fatimakaker, nu Fatima Huis al liggen.
15. Volg het voetpad tot aan de entree van het **Fatima Huis (6)**.
16. Vanuit het Fatima Huis rechtsaf de Coenraad Abelstraat vervolgen tot aan de Rumolduskapel.
17. Achter de kapel ligt de Kerkhoflaan, deze slaat u in.
18. Eerste straat rechts, de Penitentenstraat in, die overgaat in de Beekpoort (rechts ziet u hier de stenen van een oude rosoliemolen).
19. Oversteken en de stoep langs de Beekpoort aan de linkerkant van de weg vervolgen.
20. Aan het eind steekt u voorzichtig over en gaat u linksaf over het Bassin.
21. Steek het kanaal over en volg het voetpad langs de Eindhovenseweg tot aan de **Wilhelmus-Hubertusmolen (13)**.
22. Vanuit de molen terug naar de stadsbrug en direct achter de passantenhaven linksaf langs de Kasteelsingel.
23. Achter de haven linksaf en aan het eind het voetpad rechtsaf volgen naar de Minderbroederslaan.
24. Na ongeveer 175 m rechtdoor het Verliefdenlaantje tussen de bomen volgen.
25. Tweede straat rechts de Observantenstraat inslaan en volgen tot het eind.
26. Op de Biest linksaf, ruim 100 m volgen en dan links het poortje van het klooster op de Biest in. Links ziet u het **Franciscus Huis (8)**.
27. Terug door het poortje rechtsaf de Biest volgen tot aan de Kasteelsingel; u ziet rechts de poort en het kasteel op de Biest.
28. Oversteken en via de Oelemark links aanhouden de Schoolstraat in.
29. Rechtdoor achter de kerk langs aan de linkerkant de Begijnensteeg rechts in en volgen tot het eind.
30. Linksaf de Maasstraat in waar na 75 m aan de linkerkant de poort van de **abdij Maria Hart (3)** ligt.
31. Na bezoek aan het klooster en de tuin rechtsaf ongeveer 100 m de Maasstraat volgen en rechtsaf de poort van de Oude Schut in slaan.
32. Over het pleintje door de doorgang linksaf het Oud Kerkhof op tot u weer op de Markt bent aanbeland.

10 | 11

SEPTEMBER 2016

ICONEN & SYMBOLEN

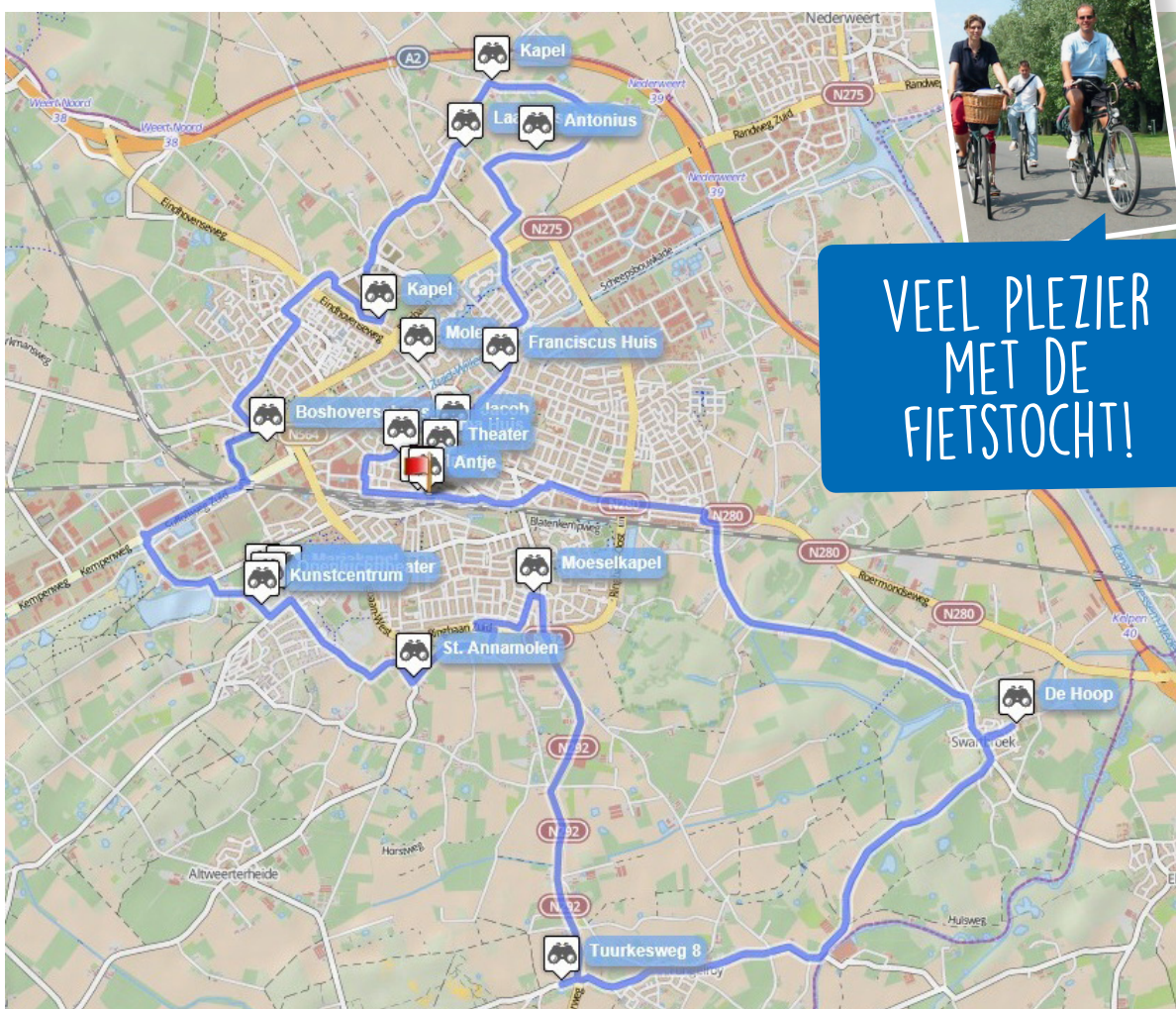
open monumentendag Weert

Routebeschrijving **FIETSROUTE**

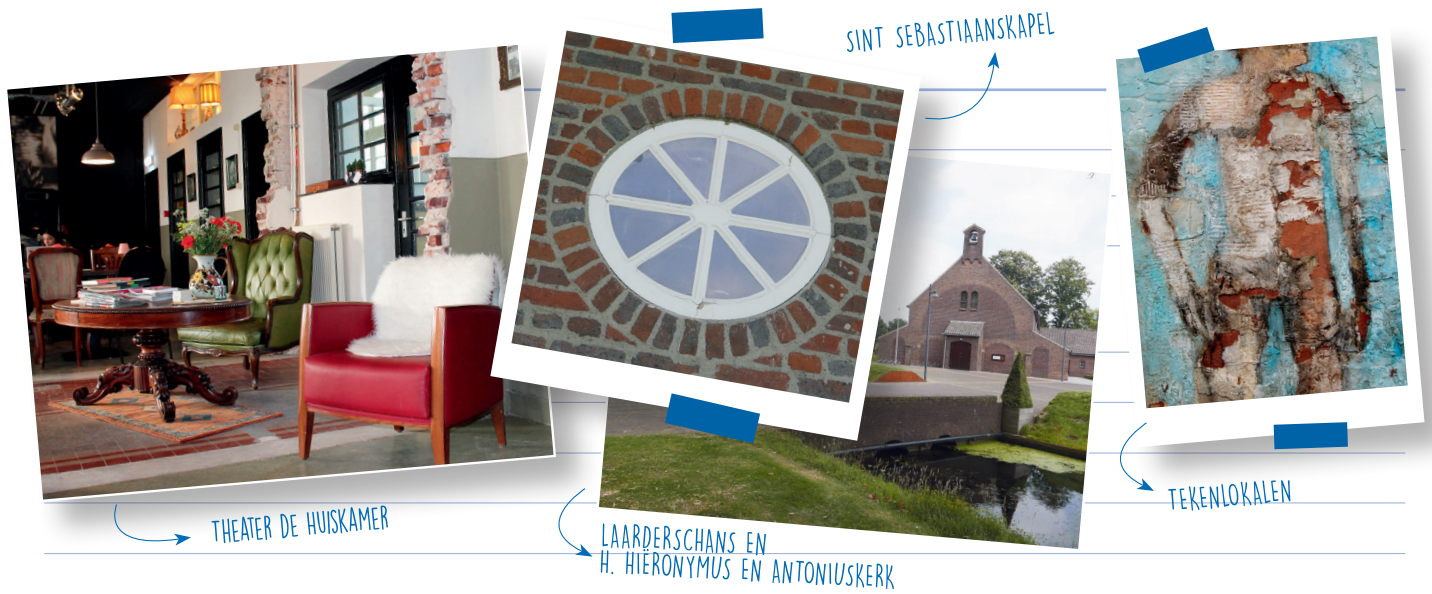
De fietsroute is circa 35 km

De cijfers tussen haakjes (2) verwijzen naar het programmaboek
Start bij het informatiepunt op het Stationsplein.

1. Start bij het informatiepunt op het **Stationsplein**.
2. Aan het Stationsplein 1 ligt **Antje van de Statie (7)**.
3. Sla rechtsaf vanuit Antje en volg rechtdoor de Parallelweg circa 600 m.
4. Ga rechtsaf de Slachterijstraat in en volg de weg rechtdoor (meteen na de bocht rechts), gaat over in de Weerterbeekstraat.
5. Eerste straat rechts de Coenraad Abelsstraat in.
6. Na ongeveer 250 m ligt het **Fatima Huis (6)** aan de rechterkant.

7. Volg de Coenraad Abelstraat, langs de Rumolduskapel via Molenpoort.
8. Einde van de Molenpoort rechtsaf en volg de Wilhelminasingel circa 300 m.
9. **Voorzichtig** oversteken en linksaf het St. Raphaelpad in. Links ligt **Theater de Huiskamer (5)**.
10. Na het theater vanuit het St. Raphaelpad linksaf de Wilhelminasingel vervolgen, gaat over in de Emmasingel.
11. Helemaal volgen totdat u bij het kasteel op de Biest rechtsaf de Biest op slaat.
12. Na ongeveer 400 m gaat u linksaf door het poortje van het klooster op de Biest en ziet u links het **Franciscus Huis (8)** liggen.
13. Terug door het poortje linksaf uw weg over de Biest vervolgen, het kanaal oversteken bij de Biesterbrug.
14. Let op: een kleine 100 m na de brug aan de overzijde van de weg rechtsaf het fietspad op.
15. Eerste straat links de Oude Laarderweg volgen tot aan de Ringbaan Noord.
16. Via de oversteekplaats rechts de Ringbaan oversteken en rechtdoor.
17. Eerste straat rechts de Thomassenweg in.
18. Einde van de weg links de Rakerstraat op.
19. Eerste weg rechts de Neelenweg waar in de bocht de inrit ligt naar de **Antoniusmolen (9)**.
20. Na bezoek aan de molen linksaf de Heerweg op.
21. Einde van de weg linksaf de St. Sebastiaanskapelstraat volgen.
22. Na een kleine km ligt aan de rechterkant de **St. Sebastiaanskapel (10)**.
23. Na de kapel linksaf de Boeketweg volgen.
24. Einde weg linksaf de Rakerstraat op.
25. Na ongeveer 150 m rechtsaf de Aldenheerd op en ziet u de Laarderschans al liggen.
26. Links ligt de ingang van de **Laarderschans met kerk (11)**.
27. Na de schans linksaf de Aldenheerd volgen, gaat over in de Rietstraat.
28. Na een kleine km, vlak achter het water van de Kransakker linksaf de St. Donatuskapelstraat op.
29. Deze weg volgen tot het eind, daar ligt op de rechterhoek de **St. Donatuskapel (12)**.
30. Na de kapel rechtsaf de Hushoverweg volgen tot aan de Rietstraat, deze oversteken en via het viaduct (Floralaan) de Eindhovenseweg oversteken.

31. Na het viaduct de eerste weg links de Narcisstraat op.
32. Eerste straat rechts de Boshoverweg ongeveer 900 m volgen.
33. Linksaf Oud Boshoven op.
34. Einde van de weg links de Princenweg op en eerste weg rechts de Schansbeemdweg, die al op de Boshoverschans ligt.
35. Weg volgen tot aan de **St. Odakapel (14)**.
36. Na bezoek aan de kapel terug via de Schansbeemdenweg linksaf de Princenweg op.
37. Bij kapelletje eerste weg links de Oudesteeg in.
38. Eerste weg links de Beelenhofweg volgen tot aan het kanaal.
39. Rechtsaf langs het kanaal de Suffolkweg Zuid volgen tot aan de rotonde bij Sluis 16.
40. De rotonde driekwart volgen en het kanaal oversteken bij de sluis.
41. Via het fietspad de Kazernelaan volgen en voorbij het zwembad en de IJzeren Man rechtsaf de Voorhoeveweg op.
42. Eerste weg links de IJzerenmanweg volgen en na circa 150 m na de bocht scherp links.
43. Aan het einde van de weg rechts afbuigen en liggen de **Tekenlokalen (15)** links.
44. De weg terug volgen, links door de poort van de Lichtenberg.
45. Meteen links vooraan ligt het **Kunstcentrum (16)**.
46. Als u het pad de Lichtenberg in verder volgt ligt links het **openluchttheater (17)**.
47. Nog verder rechtdoor, aan het eind van het pad ligt de **Mariakapel (18)**.
48. Terug door de poort van de Lichtenberg linksaf de IJzerenmanweg vervolgen.
49. Aan het einde van de weg linksaf de Diesterbaan op.
50. Eerste weg rechts de St. Theuniskapelstraat volgen tot het eind.
51. Linksaf de Mastenbroek weg op.
52. Einde van de weg rechtsaf de Bocholterweg.
53. Eerste straat links de Keenterstraat, op de hoek ligt de **St. Annamolen Keent (19)**.
54. Na bezoek aan de molen linksaf de Keenterstraat vervolgen.
55. Eerste weg links de Keentersteeg in.
56. Na een kleine 200 m linksaf het fietspad volgen en de Ringbaan Zuid oversteken.
57. Na de oversteek rechtsaf de Willemschhof volgen.
58. Tweede straat links de Irenelaan ruim 300 m volgen tot aan de **Moesselkapel (20)** die aan de rechter kant ligt.
59. Na bezoek aan de kapel links de Irenelaan op en meteen links de René van Chalonsstraat in.
60. Einde van de weg rechts de Maaseikerweg op.
61. Na ongeveer 150 m de ventweg volgen en bij het verkeerslicht de Ringbaan Zuid oversteken.
62. Fietspad langs de Maaseikerweg ruim 3 km volgen en dan rechts de Tuurkesweg in.
63. Na ongeveer 250 m ligt aan de rechterkant Tuurkesweg 8 met het atelier van **Mathilde Pil (21)**.
64. Vanuit Tuurkesweg 8 linksaf terug naar de Maaseikerweg, deze oversteken en de Tungeler Dorpsstraat volgen.

65. Na ruim 2 km de bocht naar links volgen en de Pelmersheideweg volgen (bij de splitsing na 300 m links aanhouden).
66. Na de splitsing de Pelmersheideweg ongeveer 2 km volgen tot het eind van de weg.
67. Linksaf de Ittervoorterweg op.
68. Tweede weg rechts de Coolenstraat volgen tot na ongeveer 300 m rechts de **molen De Hoop (22)** ligt.
69. Na bezoek aan de molen linksaf de Coolenstraat terug volgen.
70. Einde weg rechtsaf de Ittervoorterweg op.
71. Na ongeveer 400 m (vlak achter de Leukerbeek) schuin linksaf de Breijbaan op.
72. Helemaal tot het eind, over het spoor, linksaf de Moesdijk op.
73. Eerste straat rechts (ook Moesdijk).
74. De rotonde driekwart volgen, dus linksaf het fietspad langs de Roermondseweg volgen.
75. Ringbaan Oost recht oversteken.
76. Bij de rotonde met de Limburglaan/Onzelievrouwestraat linksaf, dus driekwart volgen.
77. Onzelievrouwestraat volgen tot rotonde.
78. Rechttuit de St. Maartenslaan volgen tot u weer op het Stationsplein bent aanbeland.

SINT ANNAMOLEN KEENT

OPENLUCHTTHEATER
LICHTENBERG

MOESELKAPEL

ATELIER MATHILDE PIL

10 | 11

SEPTEMBER 2016

ICONEN & SYMBOLEN

open
monumentendag
Weert

BankGiro
Loterij

open
MONUMENTENDAG

GEMEENTE WEERT

Open Monumentendag 2016

Zaterdag 10 september en zondag 11 september

- 1 | St. Martinuskerk en toren**
Markt 8 6001 EK Weert
Zaterdag 10.00 - 16.00 uur
- 2 | Gemeentemuseum Jacob van Horne**
Markt 7 6001 EJ Weert
Zaterdag 10.00 - 17.00 uur. Zondag 14.00 - 17.00 uur
- 3 | Abdij Maria Hart zusters Birgittinessen**
Maasstraat 17 6006 EB Weert
Zaterdag 13.00 - 17.00 uur
- 4 | Mariakapel Ursulinenhof**
Ursulinenhof tussen 3 en 5 6001 JD Weert
Zaterdag 10.00 - 17.00 uur
- 5 | Theater de Huiskamer**
Wilhelminasingel 10B
(ingang St. Raphaelpad) 6001 GT Weert
Zaterdag 10.00 - 17.00 uur. Zondag 11.00 - 17.00 uur
- 6 | Fatima Huis**
Coenraad Abelsstraat 31A 6001 VJ Weert
Zaterdag 10.00 - 17.00 uur. Zondag 10.00 - 17.00 uur
- 7 | Antje van de Statie**
Stationsplein 1 6001 CH Weert
Zaterdag 10.00 - 17.00 uur. Zondag 10.00 - 17.00 uur
- 8 | Franciscus Huis**
Biest 43A 6002 AT Weert
Zaterdag 10.00 - 17.00 uur. Zondag 10.00 - 17.00 uur
- 9 | Antoniusmolen**
Neelenweg 17 6003 NR Laar
Zondag 10.00 - 17.00 uur
- 10 | Sint Sebastiaanskapel**
Sint Sebastiaanskapelstraat 5B 6003 NS Laar
Zondag 11.45 - 17.00 uur
- 11 | Laarderschans en H. Hiëronymus en H. Antoniuskerk**
Aldenheerd 48 6003 NW Laar
Zondag 11.45 - 17.00 uur
- 12 | St. Donatuskapel**
St. Donatuskapelstraat 1 6003 AG Hushoven
Zondag van 11.00 uur tot 17.00 uur
- 13 | Wilhelmus-Hubertusmolen**
Oude Hushoverweg 30 6003 AC Weert
Zaterdag 12.00 - 17.00 uur. Zondag 12.00 - 17.00 uur
- 14 | Boshoverschans en St. Odakapel**
Schansbeemdweg 11 6002 AE Boshoven
Zaterdag 10.00 - 17.00 uur. Zondag 10.00 - 17.00 uur
- 15 | Tekenlokalen Bisschoppelijk College**
IJzerenmanweg 5A 6006 TA Weert
Zondag 11.00 - 17.00 uur
- 16 | Kunstcentrum Lichtenberg**
IJzerenmanweg 15 6006 TA Weert
Zondag 11.00 - 17.00 uur
- 17 | Openluchttheater Lichtenberg**
IJzerenmanweg 15 6006 TA Weert
Zondag 11.00 - 17.00 uur
- 18 | Mariakapel Lichtenberg**
IJzerenmanweg 15 6006 TA Weert
Zondag 11.00 - 17.00 uur
- 19 | St. Annamolen Keent**
Keenterstraat 1a 6006 PW Keent
Zaterdag 10.00 - 17.00 uur. Zondag 10.00 - 17.00 uur
- 20 | Moesekapel**
Irenelaan 93 6006 HC Weert
Zaterdag 10.00 - 17.00 uur. Zondag 10.00 - 17.00 uur
- 21 | Atelier Mathilde Pil**
Tuurkesweg 8 6006 SG Tungelroy
Zondag 13.00 - 17.00 uur
- 22 | Molen De Hoop**
Coolenstraat 24C 6005 NZ Swartbroek
Zondag 10.00 - 17.00 uur

Zie ook www.weert.nl/monumentendag

Wijzigingen voorbehouden

Informatiepunt

Markt 7 6001 EJ Weert voor Gemeentemuseum Jacob van Horne. Zaterdag 10 september van 10.00 uur tot 17.00 uur
Stationsplein 2 6001 CH Weert voor Tourist Information Center. Zondag 11 september van 10.00 uur tot 17.00 uur